

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาเปรียบเทียบระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรแสตมป์ ของผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปนิกตามกฎหมายประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศพบว่า มีข้อแตกต่างกันหลายประการทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม แต่อย่างไรก็ตามการที่ประเทศใดประเทศหนึ่งจะนำหลักเกณฑ์ทางกฎหมายภาษีของอีกประเทศหนึ่งมาใช้ในประเทศตนควรที่จะศึกษาถึงที่มาและวัตถุประสงค์ในการบัญญัติหลักเกณฑ์ดังกล่าวว่ามีความเหมาะสมกับประเทศของตนหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศตน ซึ่งจากการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เห็นว่าหลักเกณฑ์ของกฎหมายต่างประเทศมีข้อแตกต่างจากกฎหมายไทย ซึ่งเห็นว่ามีประโยชน์ต่อการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปนิกในประเทศไทยหลายประการดังนี้

- ควรแก้ไขระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามประมวลรัษฎากรซึ่งแบ่งประเภทเงินได้บุคคลธรรมดาไว้ 8 ประเภท ทำให้เกิดความสับสนในการตีความว่าเงินได้ที่สถาปนิกได้รับเป็นเงินได้ประเภทใด ระหว่างเงินได้ตามมาตรา 40(2),(3),(6),(8) ซึ่งมีวิธีการหักจ่ายในการเสียภาษีต่างกันและเมื่อมีการจ่ายภาษีไม่ถูกต้อง อาจถูกสรรพากรประเมินและมีเบี้ยปรับหรือเงินเพิ่ม จึงเห็นสมควรให้เปลี่ยนระบบแบ่งประเภทเงินได้ตามประมวลรัษฎากร โดยให้แบ่งเงินได้ออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. เงินได้จากการจ้างแรงงาน (Employment income) โดยรวมเงินได้ตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา 40(1) และเงินได้ตามมาตรา 40(2) ที่เกิดจากการจ้างแรงงานตาม 40(1) เช่นค่าตอบแทนพิเศษจากการทำงานได้ตามเป้าที่ตั้งไว้ เป็นต้น ให้เป็นเงินได้จากการจ้างแรงงานทั้งสิ้น

2. เงินได้จากธุรกิจ (Business income) ให้เงินได้ตามมาตรา 40(2) ที่ไม่ได้มีส่วนมาจากการจ้างแรงงาน และเงินได้ตามมาตรา 40(6)(7)(8) เป็นเงินได้จากการประกอบธุรกิจ

3. เงินได้จากทรัพย์สิน (Property income) ให้เงินได้ตามมาตรา 40(3)(4)(5) เป็นเงินได้ประเภทนี้

ให้เงินได้ที่ได้รับจากทรัพย์สินและจากธุรกิจให้สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ตามความเป็นจริงและสมควรให้นำหลักเกณฑ์ในมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตริมาใช้ ส่วนเงินได้จากการจ้างแรงงานให้หักเหมาตามหลักเกณฑ์ในปัจจุบันของไทย ซึ่งการแบ่งเงินได้เป็นแบบข้างต้นจะช่วยแก้ปัญหาในการตีความประเภทเงินได้ที่ได้รับให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นและป้องกันการเลี่ยงภาษีโดยการพยายามแปลงเงินได้ที่ได้รับให้เป็นเงินได้ประเภทอื่นเพื่อประโยชน์ในการหักค่าใช้จ่าย อันเป็นภาระหนักที่เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ

- ควรแก้ไขหลักเกณฑ์การรับรู้รายได้ผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการในรูปแบบบุคคลธรรมดาซึ่งมีเงินได้ประเภทเงินได้จากการประกอบธุรกิจ ปัจจุบันใช้เกณฑ์เงินสดเปลี่ยนเป็นใช้เกณฑ์สิทธิซึ่งจะเป็นการแสดงให้เห็นรายได้ตามความเป็นจริงและเป็นการป้องกันการเลี่ยงภาษี ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการสถาปนิกเป็นกลุ่มคนที่มีความรู้สามารถเข้าใจเกณฑ์การหักค่าใช้จ่ายซึ่งต้องมีการเก็บหลักฐานค่าใช้จ่ายอื่นที่อุปกรณ์สำนักงานของสถาปนิกส่วนใหญ่มักมีราคาสูงการใช้อัตราหักค่าใช้จ่ายรูปค่าเสื่อมราคาจะทำให้การหักค่าใช้จ่ายสอดคล้องกับความเป็นจริงทางธุรกิจได้มากกว่าแต่เงินได้ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปนิกที่เข้าลักษณะ เงินได้จากการจ้างแรงงานหรือทรัพย์สิน ค่าสิทธิ ควรใช้เกณฑ์เงินสดตามเดิม

- ควรแก้ไข มาตรา 60 เฉพาะเงินได้พึงประเมินที่มีลักษณะเป็นเงินได้ทางอ้อม (passive income) คือเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(3)-(5) เท่านั้นส่วนเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1),(2),(6),(7),(8) เป็นเงินได้ทางตรง (active income) ซึ่งผู้มีเงินได้ควรต้องมายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีต่อปี ดังนั้นจึงเห็นควรที่จะแก้ไขมาตรา 60 วรรค 2 เพิ่มเติมดังนี้

“มาตรา 60 เพื่อประโยชน์แห่งการคำนวณยอดเงินได้พึงประเมินของผู้ต้องเสียภาษีให้ถือว่าเงินภาษีที่ได้หักและนำส่งตามความในมาตรา 50 มาตรา 52 และมาตรา 53 เป็นเงินได้พึงประเมินที่ผู้ต้องเสียภาษีได้รับส่วนจำนวนเงินภาษีที่หักและนำส่งไว้ให้นับให้ถือเป็นเครดิตของผู้ต้องเสียภาษีในการคำนวณภาษี

ผู้รับซึ่งมิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยที่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3)-(5) ไม่มีสิทธิขอคืนภาษีที่ถูกหักไว้

- ควรแก้ไขมาตรา 50 ในกรณีที่รัฐบาลเป็นผู้จ่ายเงินได้ให้แก่สถาปนิกที่ประกอบกิจการในรูปแบบบุคคลธรรมดาให้หักภาษีในอัตราร้อยละ 1 ซึ่งจะแตกต่างจากกรณีจ่ายให้นิติบุคคลที่จ่ายในอัตราร้อยละ 5 ของรายรับก่อนหักรายจ่ายตามมาตรา 71 ทำให้เกิดความไม่สมดุลกันและมีผลให้บริษัทต่างชาติใช้บุคคลธรรมดารับเงินได้ดังกล่าวเพื่อให้เสียภาษีน้อยลงทำให้รัฐขาดรายได้ที่ควรจะได้รับอีกทั้งงานที่รัฐบาลจ้างบริษัทต่างชาติส่วนใหญ่เป็นงานที่มีค่าจ้างสูงการที่ใช้ช่องว่างดังกล่าวให้มีผลต่างทางภาษีที่ต้องจ่ายให้แก่รัฐค่อนข้างมาก

มาตรา 50 (4) วรรคสอง “ทั้งนี้ความในวรรคก่อนมิให้นำมาใช้กับผู้มิได้อยู่ในประเทศไทย โดยให้รัฐบาลองค์การของรัฐบาล เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหักในอัตราเดียวกับบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม หรือคณะบุคคล ที่จ่ายเงินได้ดังกล่าวให้กับผู้รับซึ่งมิได้เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย”

- ควรให้ยกเลิกการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความและบัญชีตามมาตรา 81 (ณ) คงเหลือแต่การให้บริการทางการแพทย์ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มเพียงวิชาชีพเดียว และให้มีคำนิยามการให้บริการทางการแพทย์ให้ชัดเจนดังนี้

บริการทางการแพทย์ (Medical services) หมายถึง

การให้บริการรักษาโรค แต่ไม่รวมถึงการให้บริการทางด้านการแพทย์อันมีวัตถุประสงค์ในด้านความ
สวຍความงาม

บริการทางด้านสุขภาพอื่นๆ (Other health services) เช่น การให้บริการทางด้านทันตกรรม การ
ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับยาสมุนไพร การให้บริการทางด้านการพยาบาล การเภสัชกรรม หรือการให้บริการ
ทางด้านจิตแพทย์ เป็นต้น

กิจการโรงพยาบาล (Hospital Treatment) รวมถึง สินค้าที่ใช้ในกิจการโรงพยาบาลสำหรับการ
ให้บริการทางด้านการแพทย์ หรือทางด้านสุขภาพ

- ควรที่จะนำหลักกฎหมายของประเทศออสเตรเลียเรื่องการยอมรับหนึ่งโรงเรียนเป็นหนึ่งในหน่วยภาษีมา
ใช้ ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการจัดเก็บมากกว่ากล่าวคือ ถ้าโรงเรียนใดใช้ประ โยชน์หลายอย่าง เช่น ใช้ทั้งเป็นที่อยู่
อาศัยและใช้เป็นที่ประกอบธุรกิจ ให้พิจารณาว่าใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดเป็นหลัก ถ้าใช้เพื่อวัตถุประสงค์เป็น
ที่อยู่อาศัยก็อาจให้ได้รับกา รยกเว้นภาษีโรงเรียนที่ดินแต่ทั้งนี้ต้องมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการ
เลี่ยงภาษีโรงเรียนและที่ดินโดยกำหนดหลักเกณฑ์ดังนี้

1. หนึ่งครอบครัวมีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีสำหรับที่อยู่อาศัยได้หนึ่งหลัง
2. ถ้าในกรณีหนึ่งครอบครัวมีสองที่อยู่อาศัยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะเลือกสถานที่ที่ใช้อยู่อาศัยหลักที่
หนึ่งเป็นที่ได้รับยกเว้นแต่ถ้าไม่สามารถเลือกได้ให้สถานที่ที่มีมูลค่าสูงสุดเป็นที่อยู่อาศัยหลัก

3. ครอบครัวตามมาตรานี้หมายถึง

3.1 ผู้เป็นเจ้าของบ้านและคู่สมรส

3.2 บุตรหรือบุตรบุญธรรมของคู่สมรส

4. คู่สมรสตามมาตรานี้หมายถึง

4.1 ผู้ที่ได้สมรสตามกฎหมาย

4.2 ผู้ที่ได้อยู่อาศัยร่วมกันเป็นคู่

5. ลูกหรือลูกบุญธรรมหมายถึงบุคคลที่มีอายุไม่ถึง 18 ปีและยังไม่ได้แต่งงาน

- ควรให้มีการรวมภาษีโรงเรียนและที่ดินกับภาษีบำรุงท้องที่เป็นหน่วยภาษีเดียวกันโดยให้เก็บภาษี
จากราคาทรัพย์สินที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน โดยให้ใช้ราคาตลาดหรือราคาที่มีเหตุมีผลของทรัพย์สิน เป็น
ฐานในการจัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินจากฐานมูลค่าของทรัพย์สิน (market capital
value of property) หากที่ดินไม่มีสิ่งปลูกสร้างมูลค่าที่ดินเท่านั้นเป็นฐานภาษี การประเมินมูลค่าที่ดินมี
การเสนอให้อาศัยราคาซื้อขายที่ดินในตลาด (market price) เป็นหลัก